

دکتر احمد وهابی*
استادیار گروه علوم آزمایشگاهی، دانشکده
پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان،
سنندج، ایران.
(نویسنده مسئول)
vahabiahmad@gmail.com

بشری وهابی
دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه
علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

اسماء خاطری
کارشناس بهداشت عمومی، دانشکده
بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان،
سنندج، ایران

مریم میرزایی
کارشناس بهداشت عمومی، دانشکده
بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان،
سنندج، ایران

مهین احمدیان
کارشناس هوشبری، بیمارستان محمد
کرمانشاهی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه،
کرمانشاه، ایران

دریافت: ۹۳/۱۰/۱۰

اصلاح: ۹۳/۱۰/۱۸

پذیرش: ۹۳/۱۱/۲۳

مقدمه و هدف: دیدگاه و نظرات افراد در زمان های مختلف و بسته به شرایط تغییرپذیر است. یکی از دوران های زندگی انسان که بیشترین تغییرات در آن انجام می شود، دوران دانشجویی است. عوامل فراوانی می تواند سبب ایجاد تغییر در دیدگاه دانشجویان به رشته تحصیلی و آینده شغلی شود. این مطالعه با هدف تعیین دیدگاه دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در مورد رشته تحصیلی و آینده شغلی و عوامل مرتبط با آن، انجام گردید.

مواد و روش ها: در این مطالعه توصیفی تحلیلی، ۱۱۰ نفر از دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان که در نیمسال اول ۹۴-۱۳۹۳ مشغول به تحصیل بودند، به روش سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع آوری داده ها، پرسشنامه ای دو بخشی که دارای ۱۸ سؤال اصلی در مورد نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی و آینده شغلی و سئوالات دموگرافیک بود. داده های جمع آوری شده با نرم افزار SPSS ۲۱ و فرمول های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۸۵ نفر (۷۷/۳٪) نمونه ها زن و بقیه مرد بودند. میانگین سنی آنها $21/69 \pm 1/75$ سال بود. میانگین نمره دیدگاه دانشجویان در مورد رشته تحصیلی و آینده شغلی به ترتیب $26/23 \pm 5/84$ و $24/57 \pm 6/45$ بود که بیانگر دیدگاه منفی آنها نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی است که با متغیرهای مورد بررسی رابطه آماری مشاهده نشد ($P > 0/05$).

نتیجه گیری: نتایج نشان داد نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی و آینده شغلی منفی است. توجه مسئولین آموزشی دانشگاه به این مهم ضروری به نظر می رسد تا با برنامه ریزی های بهتر باعث ایجاد دلگرمی بیشتر در دانشجویان شوند.

کلید واژه ها: دیدگاه، نگرش، دانشجویان، آینده شغلی، رشته تحصیلی

مقدمه

دانشگاهها، یکی از مهم ترین عوامل پویایی و رشد کشورها محسوب می شوند و از با ارزش ترین سرمایه های جامعه می باشند که موفقیت آنها باعث سربلندی کشور خواهد شد (۱). نظام آموزشی کشور، نظامی است که در حال تکاپو بوده و مرتباً در حال تغییر و تحول است. این نظام با پویایی خود می تواند در افراد جامعه به ویژه قشر دانشگاهی تحول ایجاد کند (۲). انگیزه تحصیلی و به دنبال آن انگیزه شغلی برای ادامه تحصیل و کار مفید، امری ضروری است و اگر فردی نسبت به رشته تحصیلی و یا شغل خود، بی علاقه یا کم علاقه باشد و دیدگاه و نگرش مثبتی نداشته باشد، موفقیتی برایش به دنبال نخواهد داشت (۳ و ۴). رضایت تحصیلی و شغلی تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار خواهد گرفت. از جمله این عوامل می توان مواردی مثل شرایط محیط تحصیل و یا محیط کار، سازمان یا دانشگاهی که فرد در آنجا مشغول به کار یا تحصیل است، عوامل فردی، اجتماعی و فرهنگی حاکم بر آن محیط را نام برد (۳). نگرانی از آینده شغلی تنها به کشور ما تعلق ندارد بلکه به سایر کشورها نیز مربوط می شود. مطالعات مختلف نشان داده است که اکثر دانشجویان مورد بررسی از آینده شغلی و تحصیلی خود نگران بوده و از آینده آن اطمینان نداشته و بر این باور بودند که نیاز جامعه کمتر از تعداد آنها می باشد (۵-۸). نوع نگرش و دیدگاه دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی خود و آینده شغلی آن رشته از جمله موارد فردی و شخصیتی دخیل در پیشرفت تحصیلی و علمی دانشجویان به حساب می آید. نگرش، حالتی از آمادگی روانی و عصبی فرد است که از طریق تجربه سامان می یابد و تأثیری هادی و پویا بر پاسخ های فرد به همه اشیا و موقعیت هایی دارد که با آنها در ارتباط بوده و به نحوی به او مربوط هستند (۹). تربیت دانش آموخته ای با تعهدات انسانی و حرفه ای در زمینه های مختلف بهداشتی کاری بسیار بزرگ و مهم است که بر عهده دانشگاههای علوم پزشکی و به ویژه دانشکده های

بهداشت محول شده و گروه های آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی کشور آنها را آموزش داده و تحویل جامعه خواهند داد (۱۰). امروزه یکی از مهم ترین بررسی های علمی در زمینه موفقیت دانشجویان در رشته های تحصیلی، سنجش دیدگاه و نگرش آنها در مورد آن رشته است که جایگاه ویژه ای در بین پژوهش های انجام شده دانشگاهها دارد. آگاهی پیدا کردن در مورد دیدگاه و نگرش افراد در زمینه های مختلف می تواند رفتارهای اجتماعی آنها را پیش بینی کرده و آنها را تفسیر نماید. دانشگاهها منشاء تحولات جامعه در عرصه های مختلفی هستند و دانشجویان به عنوان رکنی اساسی در پیشرفت دانشگاهها و به تبع آن جامعه هستند (۱۱ و ۱۲). مطالعه جمالی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی قزوین نشان داده است که نگرش دانشجویان رشته بهداشت محیط نسبت به آینده شغلی خود پایین تر از حد قابل قبول بوده است و اکثریت آنها نسبت به رشته تحصیلی خود و آینده شغلی آن نگرش مطلوبی نداشته اند (۹). یافته های پژوهش صمدی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی همدان نشان داده است که نگرش اکثر دانشجویان مورد بررسی در مورد رشته تحصیلی خود مثبت بوده است اما نگرش آنها در مورد آینده شغلی خود در این رشته مطلوب نبوده است (۱۲). مطالعه ایروانی و همکاران در دانشگاه پزشکی جهرم نشان داده است که نگرش کلی دانشجویان مورد بررسی نسبت به رشته پزشکی منفی بوده است (۱۳). نتایج مطالعه ملکوتیان و همکاران در سال ۱۳۸۲ نشان داده است که بیش از ۶۰٪ دانش آموخته های کاردانی بهداشت محیط غیرشاغل و بیش از ۴۲٪ فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی بهداشت محیط بی کار بوده اند (۱۴). مطالعه حاجیان و نصیری در دانشگاه علوم پزشکی بابل بیانگر آن است که نگرش بیش از ۵۷٪ دانشجویان پزشکی مورد بررسی به سوی نگرش منفی تغییر کرده است (۱۵). مطالعه مبارک آبادی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی اراک نشان داده است که نگرش دانشجویان مورد مطالعه رشته های بهداشت عمومی،

پرسشنامه را ۰/۷۴ بدست آورده اند که مقدار مناسب و قابل قبول برای تأیید پایایی آن است. این پرسشنامه شامل دو سری سؤال بود. در قسمت اول، سئوالات زمینه ای شامل سن، جنس، مقطع تحصیلی، ترم تحصیلی، وضعیت تأهل و محل سکونت بود. در قسمت دوم پرسشنامه ۱۸ سؤال مربوط به دیدگاه دانشجویان در مورد رشته تحصیلی و آینده شغلی دانشجویان بود که در مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از کاملاً موافق م (نمره ۵) تا کاملاً مخالفم (نمره ۱) تقسیم بندی شده بود. بنابراین کمترین نمره کسب شده ۱۸ که بیانگر بیشترین دیدگاه منفی و بیشترین نمره کسب شده ۹۰ خواهد بود که بیانگر بیشترین دیدگاه مثبت می باشد. با توجه به نمرات کسب شده، افراد به دو گروه با دیدگاه و نگرش منفی (کسب نمره ۵۴ و کمتر از آن) و گروه با دیدگاه و نگرش مثبت (کسب نمره بیش از ۵۴) طبقه بندی خواهند شد. برای جمع آوری داده ها، بعد از هماهنگی با آموزش دانشکده، دانشجویان علاقه مند به همکاری وارد مطالعه شدند و بعد از توضیحات لازم در مورد اهمیت آن، از دانشجویان خواسته شد که به سئوالات پرسشنامه به طور کامل پاسخ دهند. شرکت در مطالعه اختیاری بوده و به دانشجویان اطمینان داده شد که اطلاعات آنها، به صورت محرمانه باقی خواهد ماند. داده های جمع آوری شده در رایانه وارد شده و با نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ و استفاده از فرمول های آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار تحلیلی (آزمون t-test، کای دو) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. از آزمون t-test به منظور مقایسه میانگین نمرات بین دو جنس و از کای دو به منظور روابط بین متغیرهای مورد بررسی استفاده گردید.

یافته ها

۸۵ نفر (۰/۷۷/۳) نمونه های مورد بررسی زن و بقیه مرد بودند. میانگین سنی نمونه های مورد بررسی ۲۱/۶۹±۱/۷۵ سال بود. ۱۰۱ نفر (۰/۹۱/۸) از آنها مجرد و بقیه متأهل بودند. هیچکدام از دانشجویان شاغل نبوده و

بهداشت محیط و بهداشت حرفه ای ن سبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی مثبت بوده است (۴). مطالعه رجالی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان نشان داده است که بیش از ۹۵٪ دانشجویان مورد بررسی در دانشکده بهداشت نسبت به رشته تحصیلی خود نگرش مثبت داشته اند. این میزان در مورد آینده شغلی نمونه های مورد بررسی بیش از ۸۷٪ بوده است که در بین آنها بیشترین نگرش مثبت متعلق به دانشجویان رشته بهداشت عمومی و کمترین آن متعلق به دانشجویان رشته بهداشت محیط بوده است (۱۶). نظر به اینکه مطالعه جامعی در مورد دیدگاه دانشجویان رشته های دانشکده بهداشت و به ویژه رشته بهداشت عمومی در دانشگاه علوم پزشکی کردستان یافت نشد، انجام این مطالعه ضروری به نظر می رسد تا با اطلاع از دیدگاه و نگرش دانشجویان این رشته بتوانیم برنامه ریزی های مناسب به منظور افزایش نگرش مثبت در آنها، اقدامات مناسب انجام گیرد.

مواد و روش ها

این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی بود که در نیمسال اول تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کردستان انجام گردید. با توجه به آمار کم افراد شاغل به تحصیل در این رشته در دانشکده بهداشت دانشگاه، برای جمع آوری داده ها از سرشماری استفاده گردید و در مجموع ۱۱۰ نفر در مطالعه شرکت نموده و به سئوالات پاسخ دادند. معیار های ورود به این مطالعه دانشجوی بهداشت عمومی بودن دانشکده بهداشت و مشغول به تحصیل بودن دانشجو در زمان مطالعه بود. عدم همکاری و یا عدم تکمیل پرسشنامه به منزله خروج دانشجو از مطالعه بود. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای بود که در مطالعه جمالی و همکاران (۹) در دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شده بود. این پرسشنامه قبلاً در دانشگاه مینه سوتای امریکا هم مورد استفاده قرار گرفته است و توسط جمالی و همکاران ترجمه شده و آن را در مطالعه خود استفاده کرده اند. این محققین پایایی

درآمدی نیز نداشتند . محل سکونت ۷۹ نفر (۷۱/۸٪) نمونه های مورد بررسی خوابگاه دانشجویی و بقیه آنها غیر خوابگاهی بودند . ۳۷ نفر (۳۳/۶٪) از آنها دانشجویان ترم اول تا سوم، ۴۷ نفر (۴۲/۸٪) دانشجویان ترم های چهارم تا ششم و بقیه آنها دانشجویان ترم های هفتم و هشتم تحصیلی بودند. جداول ۱ و ۲، پاسخ دانشجویان به سئوالات دیدگاه آنها در مورد نگرش به رشته تحصیلی و آینده شغلی را نشان می دهد . نتایج این مطالعه بیان کننده آن است که ۶۶/۴ درصد دانشجویان مورد مطالعه نسبت به آینده این رشته نگران بوده و دیدگاه مناسب و مثبتی نسبت به آینده این رشته ندارند . ۷۷ نفر (۷۰٪) دانشجویان مورد بررسی دیدگاه منفی در مورد آینده شغلی و ۳۳ نفر (۳۰٪) آنها دیدگاه مثبت در مورد آینده شغلی این رشته داشتند. میانگین نمره دیدگاه دانشجویان مورد بررسی در مورد رشته تحصیلی $26/23 \pm 5/84$ و در مورد آینده شغلی $24/57 \pm 6/45$ بود که بیانگر دیدگاه منفی دانشجویان مورد مطالعه نسبت به رشته بهداشت عمومی و آینده شغلی آن است . نتایج این مطالعه نشان می دهد که بین جنس و دیدگاه دانشجویان در مورد رشته تحصیلی و آینده شغلی آن رشته رابطه آماری معنی داری وجود ندارد ($p > 0/05$) (جدول ۳).

بحث و نتیجه گیری

نتایج این مطالعه بیانگر دیدگاه منفی دانشجویان در مورد رشته تحصیلی و همچنین آینده شغلی آن دارد . این یافته با نتایج مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (۱۶) که بیان کننده نگرش مثبت دانشجویان دانشکده بهداشت در مورد رشته تحصیلی و آینده شغلی آن است، همخوانی ندارد . در مطالعه دیگری که در بین دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (۳) انجام شده است، میانگین و انحراف معیار نمره نگرش آنها نسبت به آینده شغلی خود $65/2 \pm 6/1$ گزارش شده بود و بیان کننده دیدگاه مثبت آنها بود که با یافته های این مطالعه همخوانی ندارد . دانشجویان مورد بررسی در این

مطالعه نسبت به رشته تحصیلی خود نگرش منفی داشتند که با یافته های مطالعه انجام شده در بین دانشجویان مامایی دانشگاه آزاد اسلامی رشت که نسبت به رشته تحصیلی خود، نگرش مثبت داشته اند ، همخوانی ندارد (۱۷). مطالعه قادری و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند نشان داده است که دانشجویان پزشکی مورد بررسی دارای نگرش مثبت به رشته تحصیلی خود بوده اند ولی با گذشت زمان و طولانی شدن مدت تحصیل، در مقاطع بالاتر این رشته یعنی در دوران پیش کارورزی و کارورزی این میزان کاهش یافته است . آنها دلایل این کاهش و ایجاد نگرش منفی به این رشته را شیوه ارزشیابی اساتید، کمبود امکانات پژوهشی، عدم امنیت شغلی در آینده، مشکلات مربوط به گذراندن طرح و ضوابط و برنامه ریزی های آموزشی ذکر کرده بودند (۱۸). مطالعه انجام شده در پنسیلوانیا بیانگر آن است که درصد بسیار زیادی از دانشجویان پزشکی مورد بررسی از رشته تحصیلی خود رضایت داشته اند (۶). یافته های آنها با یافته های این مطالعه همخوانی ندارد . مطالعه دیگری که در دانشگاه علوم پزشکی شیراز توسط هدایتی و همکاران در مورد دیدگاه دانشجویان دندانپزشکی آن دانشگاه در زمینه رشته تحصیلی و آینده شغلی آن انجام شده است بیان کننده آن است که دانشجویان مورد مطالعه نگرش خوبی نسبت به رشته تحصیلی خود داشته اند ولی نگرش آنها در مورد آینده شغلی آن منفی بوده است (۱۹).

مطالعه حاجیان و نصیری در دانشگاه علوم پزشکی بابل بیانگر آن است که نگرش اکثر دانشجویان در مورد آینده شغلی رشته پزشکی بعد از مدتی که از تحصیل آنها گذشته بود در جهت منفی افزایش یافته بود (۱۵) که با نتایج این مطالعه همخوانی دارد. مطالعه Arthur و Law بیانگر آن است که نگرش اکثر نمونه ها نسبت به آینده شغلی پرستاری منفی بوده است و فقط ۲۸٪ آنها ترجیح می دادند که در این شغل کار کنند (۲۰). مطالعه نظری و همکاران در مورد نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی

با نیازهای فردی دانشجویان، دیدگاه منفی سایر دانشجویان نسبت به رشته های دیگر، عوامل اقتصادی و اجتماعی حاکم بر سیستم های بهداشتی کشور، پذیرش دانشجو بدون توجه به نیازهای جامعه، تدریس و ارائه دروسی برای دانشجویان که در فیلد کاری و جامعه کاربردی ندارند؛ به عبارت دیگر دروس ارائه شده جامعه نگر نیستند و ... اشاره نمود. این پژوهش دارای محدودیت هایی نیز می باشد که از جمله آنها می توان به موارد زیر اشاره نمود: یافته های این مطالعه بر اساس خود گزارشی است؛ لذا قابل تعمیم به همه دانشجویان و همه رشته ها نیست. این مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی کردستان انجام شده است و جامعه آماری آن ۱۱۰ نفر از دانشجویان بهداشت عمومی بودند؛ لذا قابل تعمیم به همه دانشگاه ها نیست. برای رفع این مشکلات، توصیه می شود مطالعه مشابهی با حجم نمونه بیشتری در سایر دانشگاه های علوم پزشکی کشور انجام شده و نتایج آن دانشگاه ها با هم مقایسه شده و موارد مشابه و متفاوت استخراج شده و با آنالیز دقیق یافته های دانشگاه های مورد بررسی، برنامه مدون جامعی برای افزایش انگیزه دانشجویان این رشته ها تدوین شود.

با توجه به نگرش منفی دانشجویان مورد بررسی در این مطالعه، توصیه می شود که پذیرش دانشجو بر اساس نیازهای جامعه صورت گیرد. توجه جدی تر مسئولین امر را به ایجاد شرایط مناسب برای بهتر شدن وضعیت دانش آموخته های این رشته و به وجود آوردن بازار کار جدید این رشته و رشته های مشابه را جلب می نمایم.

تشکر و قدردانی

از همه دانشجویانی که ما را در جمع آوری داده های این مطالعه کمک نموده و پرسشنامه ها را به طور کامل پاسخ دادند تشکر و قدردانی می نمایم.

اهواز نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی آن نشان داده است که نگرش اکثر دانشجویان مورد بررسی نسبت به رشته تحصیلی خود و آینده شغلی آن مثبت بوده است و اکثر آنها از انتخاب رشته فعلی خود راضی بوده اند (۲۱). این یافته ها با یافته های مطالعه ی ما همخوانی ندارد.

به نظر می رسد دانشجویان پزشکی و مامایی نسبت به رشته تحصیلی خود نگرش مناسب تری داشته باشند تا رشته های بهداشتی. دلیل این تفاوت می تواند به خاطر بازار کار رشته های ذکر شده به نسبت رشته های بهداشتی باشد که گروه فوق الذکر می توانند به صورت آزاد مطب داشته باشند ولی این شرایط و امکانات برای دانشجویان گروه بهداشت فراهم نیست.

مطالعه جمالی و قلعه نوی در دانشگاه علوم پزشکی قزوین (۹) نشان داده است که نگرش دانشجویان بهداشت محیط مورد بررسی آن دانشگاه نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود کمتر از حد قابل قبول و منفی بوده است که با یافته های این مطالعه همخوانی داشته اما نگرش دانشجویان بهداشت حرفه ای نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود در حد قابل قبول بوده و مثبت بوده است که با یافته های این مطالعه همسو نبوده است. در مطالعه صمدی و همکاران نیز مشخص گردیده است که نگرش دانشجویان بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی همدان نسبت به رشته تحصیلی مثبت بوده ولی نسبت به آینده شغلی، منفی بوده است (۱۲). یافته های این مطالعه و سایر مطالعات نشان دهنده آن است که دانشجویان ترم های بالاتر به نسبت ترم های پایین تر رضایت کمتری از رشته تحصیلی خود و آینده شغلی آن دارند. در این زمینه عوامل مختلفی می توانند تأثیرگذار باشند که از جمله آنها می توان به وضعیت آموزشی دانشگاه، برخورد اساتید و شیوه ارزشیابی آنها، عدم تناسب اهداف دروس ارائه شده

جدول ۱: فراوانی نسبی، درصد، میانگین و انحراف معیار دیدگاه دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان

نسبت به رشته تحصیلی

گویه های مورد بررسی	کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالفم	کاملاً مخالفم	میانگین و انحراف معیار
این رشته را انتخاب کردم زیرا نمرات من فقط اجازه پذیرش در این رشته را می داد	۳۳ (۳۰٪)	۳۲ (۲۹/۱٪)	۱۷ (۱۵/۵٪)	۲۱ (۱۹/۱٪)	۷ (۶/۴٪)	۳/۵۷±۱/۲۷
از انتخاب این رشته راضی هستم	۹ (۸/۲٪)	۳۵ (۳۱/۸٪)	۲۵ (۲۲/۷٪)	۲۰ (۱۸/۲٪)	۲۱ (۱۹/۱٪)	۲/۹۲±۱/۲۶
اهداف دروس ارائه شده با نیاز های فردی و انتظارات دانشجویان متناسب است	۷ (۶/۴٪)	۲۰ (۱۸/۲٪)	۳۰ (۲۷/۳٪)	۳۷ (۳۳/۶٪)	۱۶ (۱۴/۵٪)	۲/۶۸±۱/۱۲
من پس از تحصیل در این رشته علاقه بیشتری نسبت به رشته پیدا کردم	۱۶ (۱۴/۵٪)	۳۴ (۳۰/۹٪)	۲۴ (۲۱/۸٪)	۱۸ (۱۶/۴٪)	۱۸ (۱۶/۴٪)	۳/۱۱±۱/۳۱
به نظرم رشته من در مقاطع بالاتر ارزش بیشتری پیدا می کند	۳۱ (۲۸/۲٪)	۳۰ (۲۷/۳٪)	۲۳ (۲۰/۹٪)	۱۴ (۱۲/۷٪)	۱۲ (۱۰/۹٪)	۳/۴۹±۱/۳۲
به نظر من دانشجویان دیگر رشته ها نظر مناسبی نسبت به رشته ام دارند	۷ (۶/۴٪)	۱۴ (۱۲/۷٪)	۲۱ (۱۹/۱٪)	۴۰ (۳۶/۴٪)	۲۸ (۲۵/۵٪)	۲/۳۸±۱/۱۸
به نظر من جامعه ای که در آن زندگی می کنم نسبت به این رشته دید مثبتی دارند	۸ (۷/۳٪)	۱۴ (۱۲/۷٪)	۲۰ (۱۸/۲٪)	۳۶ (۳۲/۷٪)	۳۲ (۲۹/۱٪)	۲/۳۶±۱/۲۳
پس از گذراندن مقطع کارشناسی در مقاطع بالاتر ادامه تحصیل می دهم	۲۸ (۲۵/۵٪)	۲۱ (۱۹/۱٪)	۲۷ (۲۴/۵٪)	۱۹ (۱۷/۳٪)	۱۵ (۱۳/۶٪)	۳/۲۵±۱/۳۷
اشتباهها در این رشته پذیرفته نشده ام	۲۶ (۲۳/۶٪)	۳۴ (۳۰/۹٪)	۳۲ (۲۹/۱٪)	۱۰ (۹/۱٪)	۸ (۷/۳٪)	۲/۴۵±۱/۱۶

جدول ۲: فراوانی نسبی، درصد، میانگین و انحراف معیار دیدگاه دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان

نسبت به آینده شغلی

گویه های مورد بررسی	کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالقم	کاملاً مخالفم	میانگین و انحراف معیار
اساتید این رشته باعث ترغیب دانشجویان برای پیدا کردن شغل مناسب می شوند	۳ (۲/۷٪)	۲۴ (۲۱/۸٪)	۲۲ (۲۰٪)	۲۹ (۲۶/۴٪)	۳۲ (۲۹/۱٪)	۲/۴۳±۱/۲۰
به نظر من مزایای حقوقی اشتغال در این رشته مناسب می باشد	۵ (۴/۵٪)	۱۴ (۱۲/۷٪)	۳۱ (۲۸/۲٪)	۳۵ (۳۱/۸٪)	۲۵ (۲۲/۷٪)	۲/۴۵±۱/۱۱
من نسبت به آینده در این رشته نگرانی ندارم	۷ (۶/۴٪)	۸ (۷/۳٪)	۲۲ (۲۰٪)	۳۱ (۲۸/۲٪)	۴۲ (۳۸/۲٪)	۲/۱۵±۱/۲۰
به نظر من وضعیت اشتغال برای مقاطع پایین بهتر از مقاطع بالاتر می باشد	۷ (۶/۴٪)	۱۴ (۱۲/۷٪)	۲۷ (۲۴/۵٪)	۳۰ (۲۷/۳٪)	۳۲ (۲۹/۱٪)	۲/۴۰±۱/۲۱
من کار کردن در رشته های بهداشتی را دوست دارم	۱۹ (۱۷/۳٪)	۴۸ (۴۳/۶٪)	۱۶ (۱۴/۵٪)	۱۳ (۱۱/۸٪)	۱۴ (۱۲/۷٪)	۳/۴۱±۱/۲۷
دروس ارائه شده کاربردی و قابل استفاده در محیط کار هستند	۷ (۶/۴٪)	۲۱ (۱۹/۱٪)	۳۵ (۳۱/۸٪)	۲۷ (۲۴/۵٪)	۲۰ (۱۸/۲٪)	۲/۷۱±۱/۱۶
سر فصل دروس ارائه شده یا محتوای آموزشی متناسب با نیازهای جامعه است	۶ (۵/۵٪)	۲۱ (۱۹/۱٪)	۳۷ (۳۳/۶٪)	۳۳ (۳۰٪)	۱۳ (۱۱/۸٪)	۲/۷۶±۱/۰۷
دروس و محتوای آنها به گونه ای است که نیازهای شغلی ما را در محیط کار تامین می کند	۶ (۵/۵٪)	۲۷ (۲۴/۵٪)	۲۶ (۲۳/۶٪)	۳۴ (۳۰/۹٪)	۱۷ (۱۵/۵٪)	۲/۷۴±۱/۱۵
در این رشته می توانم خدمات مناسبی برای انسان ها انجام دهم	۲۳ (۲۰/۹٪)	۴۷ (۴۲/۷٪)	۱۷ (۱۵/۵٪)	۱۱ (۱۰٪)	۱۲ (۱۰/۹٪)	۳/۵۳±۱/۲۴

جدول ۳: دیدگاه دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود بر

حسب جنس

دیدگاه نسبت به رشته	زن	مرد	جمع
منفی	۴۹ (۵۷/۶٪)	۱۳ (۵۲٪)	۶۲ (۵۶/۴٪)
مثبت	۳۶ (۴۲/۴٪)	۱۲ (۴۸٪)	۴۸ (۴۳/۶٪)
دیدگاه نسبت به آینده شغلی			
منفی	۵۹ (۶۹/۴٪)	۱۸ (۷۲٪)	۷۷ (۷۰٪)
مثبت	۲۶ (۳۰/۶٪)	۷ (۲۸٪)	۳۳ (۳۰٪)

References

- 1- Mehrabian F, Dadashkhah Z, Karimi Z. [Attitude of environmental health students toward their discipline and future career in Gilan University of Medical Sciences]. *Research in Medical Education* 2012; 4(1): 43-48.[Persian]
- 2- Sanaeinasab H, RashidiJahan H, Tavakkoli R, Delavari A, Rafati H. Amount of health- treatment services management bachelor students' satisfaction from their educational field. *Iranian Journal of Educational Strategies* 2010; 3(1): 13-16. [Persian]
- 3- Sadrearhami N, Atarod S, Kalantari S. Medical students' attitude towards their field of study and future career. *Iranian Journal of Medical Education* 2004; 4(1): 76-81. [Persian]
- 4- Mobarakabadi A, Shamsi M, Najafianzadeh M. Health student attitude towards their field of study and future career in health faculty of Arak University of Medical Sciences, Iran. *Journal of Strides in Development of Medical Education* 2014; 11(2): 280-285. [Persian]
- 5- Hafferty FW, Boulger TV. A look by medical students at medical practical in the future. *Journal of Medical Education* 1986; 61(5): 359-367.
- 6- Watt CD, Gereeley SA, Shea JA, Ahn J. Educational views and attitudes and career goals of MD-PhD students at university of Pennsylvania of medicine. *Acad Med* 2005; 80(2): 193-198
- 7- Rowsell R, Morgan M, Sarangi J. General practitioner registrars' views about a career in general practice. *British Journal of General Practice* 1995; 45: 601-604.
- 8- NazariKatoli A, Rajaei R. Graduate employment challenges. *Journal of Tadbir*. 2004; 153: 33-38. [Persian]
- 9- Jamali HA, Ghalenoei M. Attitudes of environmental health and occupational health students toward their discipline and future career in Qazvin University of Medical Sciences in 2012. *Iranian Journal of Medical Education* 2013; 13(7): 541-550. [Persian]
- 10- Hamdi MR, Parvaresh A, Amin M. Job description and educational needs of different levels of environmental health graduate. *Iranian Journal of Medical Education* 2005; 5(2): 63-71. [Persian]
- 11- Sharifi MR, TaheriNassaj H. Medical students' attitude towards studying medicine. *Iranian Journal of Medical Education* 2001; 1(4): 36-43. [Persian]
- 12- Samadi M, Taghizadeh J, KashitarashEsfahani Z, Mohammadi M. Evaluating environmental health students' attitudes toward their discipline and future career in Hamedan University of Medical Sciences in 2008. *Iranian Journal of Medical Education* 2010; 9(4): 331-336. [Persian]
- 13- Iravani K, Amini M, Dostkam A. A survey of medical students' attitude toward medicine and it's future in Jahrom Medical University (basic and clinical stages). *Iranian Journal of Medical Education* 2002; 2(0): 28-29. [Persian]
- 14- Malakoutian M, Parvaresh A. The employment situation of environmental health graduates in Iran between 1996-2002. *Iranian Journal of Medical Education* 2003; 3(2): 65-71. [Persian]

- 15- Hajian K, Nasiri A. Evaluation of medical students' attitude toward future job in Babol University of Medical Sciences, 2003. Journal of Babol University of Medical Sciences 2006; 8(1): 86-95. [Persian]
- 16- Rejali M, Mostajeran M, Lotfi M. Health student attitude towards their field of study and future career in health faculty of Isfahan University of Medical. Scientific Research Journal of Health System Research 2010; 6(1): 106-115. [Persian]
- 17- AlizadehSh, Sigarchian M. The attitude of Midwifery students about their field of study. Research in Medical Education 2014; 6(2): 59-65. [Persian]
- 18- Ghaderi R, Dastjerdi R, Soroush Z, Mohebati M. Influential factors in medical students' attitudes towards studying medicine in 2002. Iranian Journal of Medical Education 2003; 3(2): 47-55. [Persian]
- 19- Hedayati Z, Seifi N, Hekmatfar S, Badakhsh S. Attitudes of Shiraz dental student toward their discipline and future career. Iranian Journal of Medical Education 2012; 12(3): 176-183. [Persian]
- 20- Law W, Arthur D. What factors influence Hong Kong school students in their choice of a career in nursing?. International Journal of Nursing Studies 2003; 40 (1): 23-32.
- 21- Nazari A, TorabiPur A, Javani A, Mousavi H, Nazari H. Survey on students' attitude in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences regarding to educational principle and future career. Educational Development of Jundishapur. Winter (2013-2014) supplemental; 4: 18-25. [Persian]

The perspective of public health students of Kurdistan University of Medical Sciences regarding field of study and future career and its related factors in 2014

Vahabi A*, Vahabi B, Khateri A, Mirzaei M, Ahmadian M

Background and Aim: The views and opinions of people at different time, depending on the situation, are changeable. One of the hardest stages of human life which undergoes major changes is studentship period. Many factors can cause changes in students' perspective regarding field of study and future career. This study aimed to determine the perspective of public health students at Kurdistan University of Medical Sciences about their field of study and career prospects and its related factors.

Methods: In this cross-sectional study, 110 public health students of Kurdistan University of Medical Sciences who were enrolled in the first semester 2014-2015, were entered the study through census method. The data collection tool was a two-part questionnaire with 18 questions about the attitude of students regarding their education and career prospects and some demographic questions. Collected data were analyzed by SPSS 21 and statistical formulas.

Findings: 85 (3.77%) of the subjects were female and the rest were male. The average age of them was 21.69 ± 1.75 . The average score of the students perspectives about their field of study and career prospects was 26.23 ± 5.84 and 24.57 ± 6.45 respectively, which represented a negative view toward their field of study and career prospects which were not seen by the analyzed variables of statistical relationship ($0.05 < p$).

Conclusion: The results showed that students' attitudes to their field of study and career prospects are negative. University officials' attention to this issue seems necessary so by better planning create more confidence in their students.

Keywords: vision, attitude, students, career prospects, field of study

Vahabi A*

Assistant Professor,
Department of Laboratory
Sciences, School of Para-
medicine, Kurdistan
University of Medical
Sciences, Sanandaj, Iran.
vahabiahmad@gmail.com

Vahabi B,

MD Student, School of
Medicine, Kurdistan
University of Medical
Sciences, Sanandaj, Iran.

Khateri A,

Bsc Public Health, School of
Health, Kurdistan University
of Medical Sciences,
Sanandaj, Iran.

Mirzaei M,

Bsc Public Health,, School of
Health, Kurdistan University
of Medical Sciences,
Sanandaj, Iran

Ahmadian M,

BSc. of Anesthesiology,
Mohammad Kermanshahi
Hospital, Kermanshah
University of Medical
Sciences, Kermanshah, Iran.